

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.0.12.02.00/031-854
Konu : 6486 sayılı Kanunda öngörülen sigorta
primi teşviki düzenlemeleri

22/07/2013

GENELGE
2013 – 30

1- GENEL AÇIKLAMALAR

Bilindiği üzere, 29/5/2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6486 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 5 inci maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin yedinci cümlesi ile son cümlesi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkraya aşağıdaki (i) bendi eklenmiş, aynı maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

i) *Özel sektör işverenlerinin yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak yurt içinden götürülen sigortalılar için, bu maddenin (f) bendine göre prime esas kazanç üzerinden ödenecek primin işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılır. Bu bent hükümlerinden faydalanabilmek için; çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak işverenler tarafından bu Kanun uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde Kuruma verilmesi, bu sigortalılara ilişkin olarak yatırılması gereken sigorta primi tutarlarının Hazinece karşılanmayan kısmının yasal süresi içinde işverenlerce ödenmiş olması ve bu işverenlerin Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şarttır. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ettiren ve taksitlendiren işverenler ile taksitlendirme ve yapılandırma kanunlarına göre taksitlendiren ve yapılandıran işverenler bu tecil, taksitlendirme ve yapılandırmaları devam ettiği sürece bu bent hükümünden yararlandırılır. 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri; 2886 sayılı Kanun ve 4734 sayılı Kanun hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri, 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri; ek 2 nci madde kapsamında uygulanan teşvikten yararlanan işyerleri ile sosyal güvenlik destek primine tabi tutulmak suretiyle çalışanlar hakkında bu bent hükümleri uygulanmaz. Hazineden karşılanan prim tutarları, işverenler bakımından gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.”*

“On ve üzerinde sigortalı çalıştıran işyerlerine uygulanmak üzere, birinci fıkranın (ı) bendinde belirtilen ve Hazinece karşılanan puana, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden altı puana kadar ilave puan eklemeye, sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksini dikkate almak suretiyle ilave puan uygulanacak illeri ve uygulama süresini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

“Yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığının tespit edilmesi hâlinde, işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz. Bu madde kapsamındaki teşvikten yersiz olarak faydalandığının tespiti hâlinde, yararlanan teşvik tutarı işverenden gecikme

cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.”

5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesine 6486 sayılı Kanun ile eklenen ikinci fıkra hükmünün Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye istinaden, 14/7/2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 30/5/2013 tarihli ve 2013/4966 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla da, anılan fıkrada öngörülen işveren hissesi sigorta primi teşviki kapsamına giren yerler, uygulama süresi ile malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primlerinde beş (5) puanlık prim indirimine ilave olarak, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden uygulanacak olan işveren hissesi sigorta primi teşvikine ilişkin prim oranı (6 puan) belirlenmiş bulunmaktadır.

Söz konusu düzenlemelere ilişkin uygulamanın usul ve esasları ise aşağıda açıklanmıştır.

2- İŞVERENLERCE YURTDIŞINA GÖTÜRÜLEN/GÖNDERİLEN SİGORTALILAR İÇİN UYGULANACAK İŞVEREN HİSSESİ SİGORTA PRİMİ TEŞVİKİ

2-1- Sigorta Prim Teşviki Kapsamı

5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; genel sağlık sigortası prim oranının işveren hissesine ait kısmından yapılması öngörülen beş (5) puanlık prim indiriminden, anılan Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işyeri işverenleri yararlanabileceklerdir.

Bu bağlamda, 6486 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (i) bendi hükümlerinden, özel sektör işyeri işverenlerince yurtdışındaki işyerlerinde çalıştırmak üzere;

- 5510 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelere götürülen Türk işçilerinden,

- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkeler ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelere 5510 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi kapsamında geçici görevle gönderilen sigortalıların Türkiye'deki sigortalılık statüsüne göre ödenecek sigorta primlerinde sigorta kolları bakımından genel sağlık sigortası primlerinin bulunması halinde, bahse konu işçilerden,

- Almanya ile yapılan “İstisna Akdi” sözleşmesi çerçevesinde Almanya'ya götürülen Türk işçilerinden,

dolayı, anılan Kanunda öngörülen ve bu Genelgede belirtilen şartların sağlanması kaydıyla, genel sağlık sigortası primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden yararlanılacaktır.

Dolayısıyla, yukarıda açıklanan bahse konu sigortalılardan dolayı, yurtdışında çalıştığı süreler için 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden yararlanılamayacak, ancak bu sigortalıların çalışmak üzere yurtdışına götürüldüğü/geçici olarak gönderildiği sürelerden dolayı aynı maddenin (i) bendi hükümleri kapsamında genel sağlık sigortası primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden yararlanılacaktır.

Örnek 1: Hollanda ile Ülkemiz arasında imzalanan sosyal güvenlik sözleşme hükümleri kapsamında, kısa vadeli sigorta kolları prim oranı %2 olan (A) Limited Şirketi, Türkiye'de mevcut işyerinde çalıştırmakta olduğu (B) sigortalısını Hollanda'da kurulu bulunan işyerinde çalıştırmak üzere geçici görevle göndermesi halinde yurtdışında bulunduğu süreler için ödemesi gereken genel sağlık sigorta primlerinin işveren hissesinin beş (5) puanlık kısmı Hazinece karşılanacak, ancak bu sigortalıdan dolayı geçici görevle yurtdışında bulunduğu süreler için 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde öngörülen malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden yararlanılamayacaktır.

Buna karşın, 1.9.1985 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye - Libya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve İdari Anlaşması gereğince Libya'da Türk müteahhitleri yanında çalışan Türk işçileri hakkında genel sağlık sigortası primi hariç diğer sigorta kollarına ilişkin yükümlülükler Ülkemizde açılacak olan işyeri dosyası üzerinden yerine getirildiğinden, Libya'ya çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinden dolayı 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi hükümlerinde öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanılamayacaktır.

Diğer taraftan, Ülkemiz ile diğer ülkeler arasında yapılan sosyal güvenlik sözleşme hükümlerinde, yurtdışına çalışmak üzere gönderilen işçilerin o ülkede çalışabilecekleri süreye ilişkin hükümler de yer almakta olup, genel sağlık sigorta primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden, sosyal güvenlik sözleşmesinde belirtilen süreler dahilinde yararlanılması gerekmektedir.

2-2- Sigorta Primi Teşvikinden Yararlanılacak Sigortalılar

5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi hükümlerinde, ilave istihdam yönünden herhangi bir düzenleme yer almadığından, gerek Kanun hükmünün yürürlüğe girdiği 1/6/2013 tarihinden önce işe alınan ve sigortalılığı devam eden, gerekse bu tarihten sonra işe alınan sigortalıların tamamından dolayı yararlanılacaktır.

Bu bağlamda, bahse konu sigorta primi teşvikinden yararlanmak üzere 06486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgesinin seçilmesi gerekmekte olup, bu belge 1, 4, 5, 6, 13, 20, 21, 29, 30, 32, 33, 35 ve 36 nolu belge türleri ile birlikte seçilebilecektir.

Buna karşın,

- Sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlardan,
- Libya'da çalışanlardan,
- 3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilerden,
- Meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrencilerden,
- 4046 sayılı Kanununun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanlardan,
- Harp malülleri ile 3713 ve 2330 sayılı Kanunlara göre vazife malüllüğü aylığı alanlardan,

dolayısıyla, genel sağlık sigortası primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle 2, 7, 12, 14, 19, 22, 23, 24, 25, 28, 31, 34, 37, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 90, 91 ve 92 nolu belge türleri ile 06486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgesinin seçilmesine sistem tarafından izin verilmeyecektir.

2-3- Sigorta Primi Teşvikinden Yararlanılmaya Başlanılacak Tarih

6486 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinde, 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesine eklenen (i) bendi hükümlerinin Kanun hükmünün yayımını takip eden aybaşından itibaren yürürlüğe gireceği öngörüldüğünden, bahse konu Kanun hükümleri 1/6/2013 tarihinden itibaren geçerli olacak, dolayısıyla anılan Kanun kapsamında sigorta primi teşvikinden yararlanılacak ilk aylık prim ve hizmet belgesi 2013/Haziran ayına ilişkin belge olacaktır.

Anılan Kanun hükmünden yararlanabilmek için kapsama giren sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin 06486 kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmesi yeterli olup, bahse konu sigorta primi teşvikinden yararlanılabilmesi amacıyla işverenlerce işyerinin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik il/merkez müdürlüğüne başvuruda bulunulmasına gerek bulunmamaktadır.

2-4-Hazinece Karşılanacak İşveren Hissesi Sigorta Prim Tutarının Hesaplanması

6486 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca, özel sektör işyeri işverenlerince yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen ya da geçici görevle gönderilen 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılar için ödenmesi gereken genel sağlık sigortası primlerinin prime esas kazanç tutarı üzerinden hesaplanan işveren hisselerinin beş (5) puanlık kısmı Hazinece karşılanacaktır.

Örnek 2: Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı % 2 olan (C) Limited Şirketi tarafından Ülkemizle sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış olan Irak'a çalışmak üzere (D) Türk işçisinin götürülmesi halinde, bahse konu sigortalı hakkında kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanacağından, bu sigortalının 2013/Haziran ayına ilişkin prime esas kazanç tutarının 3.000,00 TL olduğu varsayıldığında;

2013/Haziran ayına ilişkin olarak Hazinece karşılanacak olan tutar (genel sağlık sigortası primi işveren hissesinin beş puan karşılığı tutar) = 3.000,00 TL*5/100 = 150,00 TL,

İşveren tarafından ödenmesi gereken tutar ise Hazinece karşılanmayan genel sağlık sigortası primi işveren ve sigortalı hissesi (%2,5+%5) ile kısa vadeli sigorta kolları primi (%2) olmak üzere prime esas kazanç tutarı üzerinden toplam %9,5'lik kısma ilişkin sigorta primi ise;

İşveren tarafından ödenmesi gereken tutar = 3.000,00*9,5/100= 285,00 TL,
olacaktır.

Örnek 3: 1 nolu örnekteki işyeri işverenince Türkiye'deki işyerinden Hollanda'da kurulu işyerine geçici görevle gönderilen (B) sigortalısına ilişkin sigorta primlerinin tüm sigorta kolları üzerinden Türkiye'den ödendiği varsayıldığında, adigeçen Ülkeye gönderilen (B) sigortalısı için prime esas kazanç tutarı üzerinden genel sağlık sigortası priminin beş puanlık kısmı Hazinece karşılanacak olup, bu sigortalının prime esas kazanç tutarının 2.500,00 TL olduğu varsayıldığında,

Hazinece karşılanacak olan tutar (genel sağlık sigortası primi işveren hissesinin beş puan karşılığı tutar) = 2.500,00 TL*5/100 = 125,00 TL,

İşveren tarafından ödenmesi gereken tutar ise Hazinece karşılanmayan genel sağlık sigortası primi işveren ve sigortalı hissesi (%2,5+%5), kısa vadeli sigorta kolları primi (%2) ile malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primi (%20) olmak üzere prime esas kazanç tutarı üzerinden toplam %29,5'lik kısma ilişkin sigorta primi ise;

İşveren tarafından ödenmesi gereken tutar = 2,500,00*29,5/100= 737,50 TL,
olacaktır.

2-5- Kuruma Olan Prim, İdari Para Cezası ve Bunlara İlişkin Gecikme Cezası ve Gecikme Zammı Borçlarının Çeşitli Kanunlar Gereğince Yapılandırılmış veya 6183 Sayılı Kanunun 48 İnci Maddesine İstinaden Tecil ve Taksitlendirilmiş Olması

5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca, genel sağlık sigortası primlerinin beş (5) puanlık kısmının Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin, muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması gerekmektedir. İşverenlerin muaccel borçlarının bulunup bulunmadığı hususu ise, her bir işyeri bazında ayrı ayrı değerlendirilecektir.

Buna göre, uygulama, işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerleri bazında değil, sigorta prim indiriminden yararlanılacak işyeri bazında yapılacak olup, kapsama giren bir işverenin aynı veya farklı sosyal güvenlik il/merkez müdürlüğünde işlem gören birden fazla işyeri dosyasının bulunması halinde, genel sağlık sigortası primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden, muaccel

sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan işyerlerinden dolayı yararlanılabilecek, buna karşın, muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunan işyerlerinden dolayı ise, (söz konusu borçlar ödenmediği sürece) bahse konu sigorta prim indiriminden yararlanılamayacaktır.

Genel sağlık sigortası primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden yararlanacak olan işverenin muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması gerekmektedir birlikte, söz konusu borçların çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olması ve yapılandırma veya taksitlendirme işlemlerinin devam ediyor olması kaydıyla, söz konusu indirimden yararlanılabilecektir.

Bu bakımdan, muaccel borçları, çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış ya da 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olan işverenler, yapılandırma veya taksitlendirme işlemlerinin devam ediyor olması ve yapılandırma veya taksitlendirme kapsamına girmeyen muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının da bulunmaması kaydıyla, aylık prim ve hizmet belgelerini 06486 kanun numarasını seçmek suretiyle Kuruma gönderebileceklerdir.

Bu kapsamda, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde öngörülen genel sağlık sigortası primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden yararlanmak amacıyla, aylık prim ve hizmet belgelerini 06486 kanun numarasını seçmek suretiyle göndermek isteyen işverenlerin, çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış ya da 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş borçları varsa, bu borçlar sorgulama sırasında dikkate alınmamaktadır.

Dolayısıyla, genel sağlık sigortası primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden yararlanmak amacıyla aylık prim ve hizmet belgelerini 06486 kanun numarası seçerek göndermek isteyen işverenlerin Kuruma olan borçları, çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış ya da 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş ise bilgisayar programlarınca yapılacak olan sorgulama sırasında, bu işverenlerin yalnızca yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme kapsamına girmeyen dönemlere ilişkin muaccel borçlarının olup olmadığına bakılabilmektedir.

Bu sebeple, borçları çeşitli Kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya tecil ve taksitlendirilmiş işverenlerden, yeniden yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme anlaşmaları bozulması gerektiği halde bozulmamış olanların ödeme planlarının, en geç bozma koşulunun olduğu tarihten itibaren bir ay içinde bozulması icabetmektedir.

Borçları 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş yada ilgili kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış olmasına rağmen ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi nedeniyle taksitlendirme/yapılandırma anlaşmaları bozma koşuluna girmiş olan işverenlerin/alt işverenlerin aylık prim ve hizmet belgelerini 06486 kanun numarasını seçmesizden düzenlemeleri gerekmekte olup, söz konusu işverenler ile ilgili olarak yapılacak bozma işlemlerinin, yukarıda belirtilen süre içinde tamamlanıp tamamlanmadığının ilgili sosyal güvenlik il/merkez müdürleri tarafından düzenli olarak kontrol edilmesi gerekmektedir.

3- ON VE ÜZERİNDE SİGORTALI ÇALIŞTIRAN İŞVERENLER İÇİN UYGULANACAK İŞVEREN HİSSESİ SİGORTA PRİMİ TEŞVİKİ

3-1- Sigorta Primi Teşviki Kapsamı

5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşvikinden, 30/5/2013 tarihli ve 2013/4966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki (I), (II) ve (III)

sayılı listelerde yer alan ve aşağıdaki tabloda belirtilen yerlerde faaliyet gösteren işyerlerinden, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi hükümlerinden yararlanıp, aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında on (dahil) ve üzerinde sigortalı çalıştıran özel sektöre ait işyerleri yararlanabilecektir.

(I) SAYILI LİSTE (4 yıl)	(II) SAYILI LİSTE (5 yıl)	(III) SAYILI LİSTE (6 yıl)
Afyonkarahisar	Adıyaman	Ağrı
Amasya	Aksaray	Ardahan
Artvin	Bayburt	Batman
Bartın	Çankırı	Bingöl
Çorum	Erzurum	Bitlis
Düzce	Giresun	Diyarbakır
Elazığ	Gümüşhane	Hakkari
Erzincan	Kahramanmaraş	Iğdır
Hatay	Kilis	Kars
Karaman	Niğde	Mardin
Kastamonu	Ordu	Muş
Kırıkkale	Osmaniye	Siirt
Kırşehir	Sinop	Şanlıurfa
Kütahya	Tokat	Şırnak
Malatya	Tunceli	Van
Nevşehir	Yozgat	Bozcaada-Gökçeada ilçeleri
Rize		
Sivas		
Trabzon		
Uşak		

On ve üzerinde sigortalı çalıştırıldığı tespit edildiğinde aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dikkate alınacaktır. İşverenlerce, aynı aya/döneme ilişkin olarak kanun numaralı ya da kanun numarası seçilmeksizin birden fazla aylık prim ve hizmet belgesinin verilmiş olması halinde, sigortalı sayısının tespitinde, farklı belge türleri ile birden fazla bildirim yapılan her bir sigortalı için tek bir kayıt dikkate alınmak suretiyle bu belgelerde kayıtlı sigortalıların toplam sayısı dikkate alınacaktır.

Örnek 4: Sigorta primi teşviki kapsamına giren Erzurum ilinde faaliyet gösteren (F) gerçek kişisine ait işyerinde 13 sigortalının çalıştığı ve bahse konu sigortalılardan,

- 5 sigortalının 06111 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgesiyle,
- 1 sigortalının 54857 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgesiyle,

bildirildiği varsayıldığında, bu Genelgede açıklanan diğer şartların da sağlanması kaydıyla kalan 7 sigortalının 56486 kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesi ile bildirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bu kapsamda, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar sigortalı sayısının tespitinde dikkate alınacak, buna karşın aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler,

meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler toplam sigortalı sayısı hesabında dikkate alınmayacaktır.

Sigorta primi teşvikinden yararlanmakta olan bir işyerinden daha sonra sigortalı çıkartılması nedeniyle, bir sonraki ayda çalışan sigortalı sayısında azalma olmasına bağlı olarak, bu işyerinden Kuruma bildirilen sigortalı sayısının on (10) sigortalının altına düşmesi halinde o ay için sigorta primi teşvikinden yararlanılamayacak, dolayısıyla bu işyerinde çalışan sigortalı sayısı yeniden on (10) sigortalıya ulaşmadıkça sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılması mümkün olamayacaktır.

30/5/2013 tarihli ve 2013/4966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen yerlerde aynı işverene ait birden fazla işyerinin bulunması durumunda ise, asgari on (10) sigortalı çalıştırma şartı, işyerlerinin her biri için ayrı ayrı değerlendirilecektir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü 1/1/2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girdiğinden, 2013/Ocak ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinden başlamak üzere yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanmak suretiyle on (10) ve üzerinde sigortalı çalıştıran işyerleri de kapsama girmektedir.

Örnek-5: Sivas ilinde 15/10/2012 tarihinde faaliyete geçen (K) Anonim Şirketine ait işyerinde kanun kapsamına alındığı tarih itibariyle 7 sigortalı çalıştırıldığı, 18/02/2013 tarihinde yeni işe başlayan 3 sigortalı ile birlikte işyerinde çalışan sigortalı sayısının 2013/Şubat ayında 10 sigortalı olduğu varsayıldığında,

Bahse konu işveren, 2013/Ocak ayı için sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanamayacak, ancak 2013/Şubat ayında aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı on (10) sigortalısının tamamı için sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanabilecektir.

3-2- Sigorta Primi Teşvikinden Yararlanılacak Sigortalılar

5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi hükümlerinden yararlanmakta olan, on (10) ve üzerinde sigortalı çalıştıran özel sektör işyeri işverenleri, 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki sigorta primi teşvikinden yararlanmak amacıyla, 46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgelerini 1, 4, 5, 6, 13, 24, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 ve 37 nolu belge türleri ile birlikte seçebilecektir.

Buna karşın,

- Sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlardan,
- Yurtdışında çalışan sigortalılardan,
- 3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak ve mesleki işletmelerde eğitim gören öğrencilerden,

- Meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrencilerden,

- Yalnızca işsizlik sigortası primlerine tabi olanlardan,
- Harp malülleri ile 3713 ve 2330 sayılı Kanunlara göre vazife malüllüğü aylığı alıp, yalnızca kısa vadeli sigorta kollarına tabi olanlardan,

dolaylı, söz konusu prim indiriminden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle, 2, 7, 12, 14, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 28, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 90, 91 ve 92 nolu belge türleri ile 46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgelerinin seçilmesine sistem tarafından izin verilmeyecektir.

3-3- Sigorta Primi Teşvikinden Yararlanılacak Süre

5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanılacak olan süre, işyerinin faaliyette bulunduğu bölgeye göre farklı olup, Kanun hükmünün yürürlüğe girdiği 1/1/2013 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 30/5/2013 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı eki;

- (I) sayılı liste kapsamında olan illerde faaliyet gösteren işyerleri 4 yıl (46486 kanun numaralı belge) süreyle,
  - (II) sayılı liste kapsamında olan illerde faaliyet gösteren işyerleri 5 yıl (56486 kanun numaralı belge) süreyle,
  - (III) sayılı liste kapsamında olan il ve ilçelerde faaliyet gösteren işyerleri 6 yıl (66486 kanun numaralı belge) süreyle,
- sigorta primi teşvikinden yararlanabileceklerdir.
Dolayısıyla, sigorta primi teşvikinin uygulama süresi;
- (I) sayılı liste kapsamındaki illerde faaliyet gösteren işyerleri için 31/12/2016 tarihi itibarıyla,
  - (II) sayılı liste kapsamındaki illerde faaliyet gösteren işyerleri için 31/12/2017 tarihi itibarıyla,
  - (III) sayılı liste kapsamındaki il ve ilçelerde faaliyet gösteren işyerleri için 31/12/2018 tarihi itibarıyla,
- sona erecektir.

Diğer taraftan, bahse konu Kanun hükümleri 1/1/2013 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girdiğinden, 2013/Ocak ila 2013/Mayıs aylarına ilişkin olarak gerek kanun numarası seçmeksizin, gerekse 05510 kanun numarası seçilerek aylık prim ve hizmet belgesi düzenleyen işverenlerin sonradan, işyerinin faaliyette bulunduğu bölgeye göre 46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgeleri düzenlemek suretiyle geriye yönelik olarak sigorta primi teşvikinden yararlanmak istemeleri halinde;

Her bir ay için ayrı ayrı olmak üzere ünitece yapılacak inceleme neticesinde;

- On ve üzerinde sigortalı çalıştırıldığıнын,
  - Aylık prim ve hizmet belgesinin düzenlendiği işyerinden dolayı, prim belgesinin Kuruma gönderildiği tarih itibarıyla Kuruma muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmadığının,
  - Aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma verilmesi gereken yasal sürenin son gününde, Türkiye genelinde muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının, işverenin gerçek kişilik olması halinde ayrıca 5510 sayılı Kanununun 4/1-b kapsamında borçlarının bulunup bulunmadığının kontrol edilerek, muaccel borcun bulunmadığının, ya da bu borcun 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan brüt asgari ücretten fazla olmadığıнын,
  - Daha önce kanun türü seçilmeksizin yada 05510 kanun numarası seçilerek düzenlenmiş asıl/ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde Kuruma verilmiş olduğunun,
  - Kanun numarası seçilmeksizin yada 05510 kanun numarası seçilerek düzenlenmiş aylık prim ve hizmet belgeleri için düzenlenecek iptal nitelikteki belgeler ile 46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgesi seçilmek suretiyle düzenlenmiş asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar, bu sigortalıların prim ödeme gün sayıları ve prime esas kazanç tutarlarının aynı olup olmadığı kontrol edildikten sonra, aynı olduğunun,
  - Tahakkuk etmiş sigorta primlerinin yasal süresi içinde ödenmiş olduğunun,
  - Yapılan kontrol ve denetimler sonucunda kayıt dışı sigortalı çalıştırıldığıına veya bildirilen sigortalıları fiilen çalıştırmadığıına ilişkin tespitinin bulunmadığının,
- anlaşılması halinde, daha önce yasal süresi içinde kanun numarası seçilmeksizin ya da 05510 kanun numarası seçilmek suretiyle Kuruma verilmiş aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte, 46486/56486/66486 kanun numaralı asıl nitelikte aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenerek işyerinin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik il/merkez müdürlüğüne kağıt ortamında

verilmek suretiyle kapsama giren sigortalılardan dolayı geriye yönelik olarak sigorta primi teşvikinden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Bu durumda, işverenlerce sigorta primi teşvikinden geriye yönelik yararlanmak üzere 2013/Ocak ila 2013/Mayıs aylarına ilişkin 46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgelerinin düzenlenerek Kuruma verilmesi halinde, Hazinece karşılanacak olan kısma ilişkin geriye yönelik hesaplanacak fark işveren hissesi sigorta primi tutarlarının, işverenin Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarına ya da bu borçların 6183 sayılı Kanununun 48 nci maddesi kapsamında tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili kanunlar uyarınca yeniden yapılandırılmış ve tecil taksitlendirme/yapılandırma işlemlerinin devam ediyor olması halinde, taksitlendirme/yapılandırma işleminin iptalini gerektirmeyen yasal ödeme süresi geçmiş taksitlere/sigorta primlerine mahsup edilmesi, yukarıda belirtilen nitelikte borcun bulunmaması ve işverence talep edilmesi halinde ise cari ay prim borçlarına mahsup edilmesi ya da işverene iade edilmesi gerekmektedir.

3-4-Hazinece Karşılanacak İşveren Hissesi Sigorta Primi Tutarının Hesaplanması

Sigorta primi teşvikinden, öncelikle 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde öngörülen prime esas kazanç üst sınırına kadar olan kazançlar üzerinden hesaplanacak malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primlerinde beş (5) puanlık prim indirimi, ardından Bakanlar Kurulunca belirlenen altı (6) puan kadar prime esas kazanç alt sınırına kadar olan kazançlar üzerinden hesaplanan işveren hissesine karşılık gelen tutarın toplamı sigorta primi kadar yararlanılacak olup, sigorta primi teşvikinden yararlanılacak olan toplam işveren hissesi ise %11 olacaktır.

Örnek 6: Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı %1 olan (L) gerçek kişi işverenince çalıştırılan 12 sigortalının 2013/Haziran ayına ilişkin prim ödeme gün sayısının (300), prime esas kazanç tutarının ise 15.000,00 TL olduğu varsayıldığında,

SPEK tutarı üzerinden 5 puanlık indirim karşılığı Hazinece karşılanacak olan tutar = $15.000,00 \times 5 / 100 = 750,00$ TL

Asgari ücret üzerinden 6 puanlık indirim karşılığı Hazinece karşılanacak olan tutar = $300 \times 32,62 \times 6 / 100 = 587,16$ TL

olmak üzere toplam= $750,00+587,16= 1.337,16$ TL Hazinece karşılanacak olan tutar,

İşverence ödenmesi gereken tutar ise:

$15.000,00 \times 33,5 / 100 = 5.025,00$ TL,

$5.025,00$ TL- $1.337,16$ TL= $3.687,84$ TL olacaktır.

3-5- İşyerinin Yasal Ödeme Süresi Geçmiş Prim ve İdari Para Cezası Borcunun Bulunmaması/Yeniden Yapılandırılmış veya Tecil ve Taksitlendirilmiş Olması

30/5/2013 tarihli ve 2013/4966 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3 üncü maddesinde, 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanamayan işyerleri hakkında anılan Karar hükümlerinin uygulanmayacağı hükme bağlandığından, Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunan işyerleri malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden yararlanamayacağından, bu işyerlerinin altı (6) puanlık ilave prim indiriminden de yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.

Bu bakımdan, 46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgesinin düzenlendiği işyerinin bahse konu sigorta primi teşvikinden yararlanabilmesi için, öncelikle bu işyerinden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması, borcu bulunmakla birlikte, bu borçların çeşitli kanunlar gereğince yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olması ve yapılandırma/tecil ve taksitlendirme işlemlerinin bozma koşuluna girmemiş olması gerekmektedir.

3-6- Sigorta Primi Teşvikinden Yararlanacak Olan İşverenin Türkiye Genelinde Yasal Ödeme Süresi Geçmiş Sigorta Primi, İşsizlik Sigortası Primi, İdari Para Cezası ve Bunlara İlişkin Gecikme Cezası ve Gecikme Zammı Borçlarının Bulunmaması/Yeniden Yapılandırılmış veya Tecil ve Taksitlendirilmiş Olması

İşverenlere Verilen Devlet Yardımı, Teşvik ve Desteklerde Sosyal Güvenlik Kurumundan Alınacak Borcu Yoktur Belgesinin Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğin 6 ncı maddesinde, 4857 sayılı İş Kanunu gereğince 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen aylık asgari ücretin brüt tutarına kadar olan borçların destek ve teşviklerin verilmesi sırasında dikkate alınmayacağı açıklanmıştır.

Bu bağlamda, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşvikinin bölgesel sigorta primi teşviki olduğu dikkate alınarak, 5510 sayılı Kanunun 90 ncı maddesinin altıncı fıkrası kapsamına, dolayısıyla anılan Tebliğ kapsamına girmesi nedeniyle **söz konusu sigorta primi teşvikinden yararlanılabilmesi için, işverenin Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları ile işverenin gerçek kişilik olması halinde ayrıca 5510 sayılı Kanunun 4/1-b kapsamındaki borçları toplamının 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan brüt asgari ücretten fazla olmaması veya fazla olmakla birlikte söz konusu borçların 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş ya da çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış olması, ayrıca yapılandırma veya taksitlendirme işlemlerinin devam ediyor (bozulma şartlarının oluşmamış) olması gerekmektedir.**

Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş prim ve idari para cezası borcunun bulunup bulunmadığının tespiti sırasında, **işverenlerin kendi adına tescil edilmiş tüm işyerleri ile ortak, üst düzey yönetici, işveren vekili ve aracı olarak işlem gördüğü işyerlerinden kaynaklanan prim ve idari para cezası borçlarına, işverenin gerçek kişi olması halinde, ayrıca kendi sigortalılığından kaynaklanan 5510/4-1-b kapsamındaki yasal ödeme süresi geçmiş prim borçlarına bakılmaktadır.**

Buna karşın, söz konusu sigorta primi teşvikinden yararlanılmasına yönelik olarak aylık prim ve hizmet belgelerinin 46486/56486/66486 kanun numaraları seçilmek suretiyle Kurumumuza gönderilmesi sırasında, sistem tarafından yalnızca aylık prim ve hizmet belgesinin düzenlendiği işyerinden kaynaklanan borçların olup olmadığı sorgulanabilmektedir.

Bu nedenle, 46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgelerinin düzenlendiği işyerinden dolayı Kurumumuza yasal ödeme süresi geçmiş prim ve idari para cezası borcu bulunmadığı halde, kendi adına tescil edilmiş diğer işyerleri ile ortak, üst düzey yönetici, işveren vekili ve aracı olarak işlem gördüğü işyerlerinden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası ile işverenin gerçek kişi olması halinde ayrıca kendi sigortalılığından kaynaklanan 5510/4-1-b kapsamındaki yasal ödeme süresi geçmiş prim borçlarının toplamı (gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte) 16 yaşından büyükler için belirlenmiş aylık asgari ücretin brüt tutarını aşan işverenlerce, bahse konu sigorta primi teşvikinden yararlanılmaması gerektiğinden, bu işverenlerce aylık prim ve hizmet belgelerinin Kurumumuza gönderilmesi sırasında 46486/56486/66486 sayılı kanun numaralarının seçilmemesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, aylık prim ve hizmet belgelerini 46486/56486/66486 kanun numarası seçmek suretiyle Kurumumuza gönderen işverenlerin, Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş borçlarının olup olmadığının her ay düzenli bir şekilde kontrol edilmesi icap ettiğinden, bahse konu işverenlerin Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş prim ve idari para cezası borçlarının olup olmadığının kontrol edilebilmesi için işverenlerce, işyeri merkez adresinin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik il/merkez müdürlüğüne başvuruda bulunularak **e-Borcu Yoktur aktivasyon işleminin yapılmış olması icap etmektedir.**

Dolayısıyla, 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanılabilmesi için, e-Borcu Yoktur aktivasyon işlemlerinin yapılmasının ardından, 46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmeden önce, işverenlerce Kurumumuz internet adresi [www.sgk.gov.tr/e-SGK/e-Borcu Yoktur/T.C. Hazine Müsteşarlığı](http://www.sgk.gov.tr/e-SGK/e-Borcu%20Yoktur/T.C.%20Hazine%20Müsteşarlığı)'na Verilmek Üzere Düzenlenen E-Borcu Yoktur Belgesi linki üzerinden kapsama giren borcun bulunup bulunmadığının sorgulanması, 46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgelerinin gönderilmesi sırasında kapsama giren borcun bulunması halinde, bahse konu aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenlerce seçilmemesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 46486/56486/66486 kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmiş aylık prim ve hizmet belgelerinin Kurumumuza gönderilmesi gereken sürenin son gününde, Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş prim ve idari para cezası borcunun olup olmadığı, ilgili dosya memuru tarafından, her ay düzenli olarak sorgulanacaktır.

Söz konusu sorgulama işlemi, İşyeri Tescil Servislerince 16/4/2009 tarihli ve 2009/62 sayılı Genelgede belirtilen çerçevede ilgili dosya memuruna gerekli yetki tanımlamasının yapılmasının ardından, "İşveren", "Kamu Kurumlarınca Türkiye Geneli İşveren Borç Sorgulama Uygulaması" seçenekleri girilmek suretiyle ulaşılan ekran vasıtasıyla yapılacaktır.

Bu bağlamda, sigorta primi teşviki kapsamına giren işyeri işverenlerinin daha önce e-Borcu Yoktur aktivasyon başvurusunda bulunulmamış olması halinde, söz konusu işverenler tarafından aktivasyon başvurusunda bulunulması gerekecektir.

Örnek 7: Gümüşhane ilinde faaliyet gösteren ve onbeş (15) sigortalısı olan (D) Limited Şirketinin, muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmamasına karşın, aynı işverenin Sinop ilinde faaliyet gösteren ve on (10) sigortalısı bulunan diğer işyerinden dolayı muaccel sigorta prim borcu ile gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunduğu, ancak bu borcun 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş aylık asgari ücretin brüt tutarından az olduğu varsayıldığında,

Adıgeçen işverenin, Gümüşhane ilinde faaliyet gösteren işyerine ilişkin borcun bulunmaması ve Türkiye genelindeki borcunun 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen aylık asgari ücretin brüt tutarından az olması nedeniyle, bu işyerinde çalışan sigortalılardan dolayı malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminin yanısıra söz konusu altı (6) puanlık prim indiriminden de yararlanabilecek, buna karşın Sinop ilinde faaliyet gösteren işyeri ise Kuruma olan borcunu ödemediği sürece bahse konu prim indiriminden yararlanamayacaktır.

Örnek 8: 7 nolu örnekteki işverenin Sinop ilinde faaliyet gösteren işyerinden dolayı Kuruma olan muaccel sigorta prim borcu ile gecikme cezası ve gecikme zammı borcu toplamının 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen aylık asgari ücretin brüt tutarından fazla olduğu varsayıldığında, her ne kadar Gümüşhane ilinde faaliyet gösteren işyerinden dolayı Kuruma borcu bulunmasa da, Türkiye genelindeki borcun 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen aylık asgari ücretin brüt tutarından fazla olması sebebiyle, Gümüşhane ilindeki işyerinden dolayı da bahse konu prim indiriminden yararlanılamayacaktır.

3-7- Teşvikten Yararlanmak Amacıyla Yapılacak Olan Başvurunun Şekli

5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanabilmek için 46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgelerinin e-Bildirge sistemi üzerinden gönderilebilmesine yönelik kodlama yapılması amacıyla sosyal güvenlik il/merkez müdürlüğüne başvuru şartı bulunmamakta, ancak sözkonusu sigorta primi teşvikinden yararlanılabilmesi için e-Borcu Yoktur aktivasyon işlemlerinin yapılması gerektiğinden, Kurumumuz ilgili Ünitelerine yalnızca “e-Borcu Yoktur Aktivasyon” başvurusunda bulunulması gerekmektedir.

3-8- Alt İşvereni Olan İşyerleri ile Alt İşverenlerin Sigorta Primi Teşvikinden Yararlanma Şartları

Alt işvereni bulunan asıl işverenlerce on (10) ve üzerinde sigortalı çalıştırılmamasına karşın, alt işverenlerce çalıştırılan sigortalı sayısı ile birlikte on (10) ve üzerinde sigortalı çalıştırılması durumunda, gerek asıl işverence gerekse alt işverence çalıştırılan sigortalılardan dolayı sigorta primi teşvikinden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanununun 12 nci maddesi uyarınca, alt işverenlerin Kuruma olan borçlarından, alt işveren ile birlikte asıl işveren de sorumlu tutulmaktadır. Dolayısıyla, 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşviki kapsamında, sigorta primlerinin Hazinece karşılanabilmesi için asıl işverenin bu Genelgenin (3.5) bölümünde belirtildiği şekilde kapsama giren borcunun bulunmamasının yanısıra kendisinden iş alan alt işverenlerden kaynaklanan muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun da bulunmaması gerekmektedir.

Buna karşın, alt işverenler, yalnızca kendi çalıştırmış oldukları sigortalılara ilişkin borçlardan sorumlu tutulabileceğinden, asıl işverenin veya diğer bir alt işverenin Kuruma muaccel sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmasına karşın, kendi alt işverenliğinden kaynaklanan bu Genelgenin (3.5) bölümünde belirtildiği şekilde kapsama giren borcunun bulunmaması halinde, bu durumdaki alt işverenlerce sözkonusu prim indiriminden yararlanılabilecektir.

Bununla birlikte, gerek kendisinin bu Genelgenin (3.5) bölümünde belirtildiği şekilde kapsama giren, gerekse kendisinden iş alan alt işverenlerinin yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan asıl işverenlerce, cari aylara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin 46486/56486/66486 kanun numarası seçilmek suretiyle yasal süresi içinde Kuruma gönderilmesine ve muhteviyatı prim tutarlarının da yasal süresi içinde ödenmesine rağmen, alt işverenin aynı aya ilişkin prim borcunu süresi içinde ve tam olarak ödememesi halinde, asıl işveren her ne kadar alt işverenin Kuruma olan borçlarından sorumlu ise de, alt işverenin cari ay prim borçlarını yasal ödeme süresinin sonuna kadar ödeyebileceği gerekçesi ile muaccel hale gelmeden alt işverence ödenmemesinden dolayı, asıl işveren ilgili ay için bahse konu prim indiriminden yararlanabilecek (alt işveren primlerini yasal süre içerisinde ödemediği için prim indiriminden yararlanamayacak), buna karşın takip eden aylarda alt işverenlere ait muaccel borçlar ödenmediği sürece, gerek asıl işveren, gerekse alt işverenin sigorta primi teşvikinden yararlanması mümkün olamayacaktır.

Örnek-9: Bitlis ilinde faaliyet gösteren ve dokuz (9) sigortalısı bulunan (C) Anonim Şirketinin üç (3) sigortalısı bulunan 1 numaralı ve iki (2) sigortalısı bulunan 2 numaralı alt işverenlerinin yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması nedeniyle

2013/Haziran ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini, 66486 kanun numarası seçmek suretiyle Kuruma yasal süresi içerisinde gönderdiği, asıl işveren ve 1 nolu alt işverenin kendilerince ödenmesi gereken prim tutarlarını yasal süresi içinde ve tam olarak ödemelerine rağmen, 2 nolu alt işverenin kendisine ait prim tutarlarını yasal süresi içinde ödemediği varsayıldığında,

- 2013/Haziran ayına ilişkin düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinden dolayı, yalnızca asıl işveren ile 1 nolu alt işveren sigorta primi teşvikinden yararlanabilecek,

- 2 nolu alt işverene ait yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi ve işsizlik sigortası prim borçları gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmediği sürece, 2013/Temmuz ayına ilişkin düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak asıl işveren ve 2 nolu alt işveren sigorta primi teşvikinden yararlanamayacak,

- 1 nolu alt işveren ise; gerek asıl işverenin, gerekse 2 nolu alt işverenin Kuruma olan borçlarından dolayı sorumlu tutulamayacağından, 2 nolu alt işverene ait borçlar ödenmese dahi, takip eden aylarda kapsama giren borçlarının bulunmaması ve aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Kuruma vermesi kaydıyla sigorta primi teşvikinden yararlanabilecektir.

3-9- Muvazaalı İşlemlerin Önlenmesi

6486 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesine eklenen hükümler uyarınca, Kuruma bildirmiş olduğu sigortalıları fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işverenler, anılan maddede öngörülen destekten bir yıl süreyle yasaklı hale getirilmiştir.

Dolayısıyla, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanmak üzere bildirim yapılan sigortalının, bu işyerinde fiilen çalışmamasına karşın aynı işverenin teşvik kapsamına giren yada girmeyen diğer illerdeki işyerlerinde çalıştığı, başka bir ifade ile bahse konu sigorta primi teşviki için öngörülen her bir işyeri bazında on (10) ve üzerinde sigortalı çalıştırma koşulunu sağlamamasına karşın, sigorta primi teşvikinden yararlanmak amacıyla, diğer bir işyerinde çalıştırmış olduğu sigortalısını kapsama giren il ve ilçelerdeki işyerlerinden bildirdiğinin, bu Genelgenin (4.3) bölümünde belirtildiği şekilde tespiti halinde, bu işverenler de sigorta primi teşvikinden bir yıl süre ile yararlanamayacaklardır.

Ayrıca, bahse konu sigorta primi teşvikinden yararlanmakta olan işverenin, kapsama giren il ve ilçelerdeki işyerlerinden Kuruma bildirimleri yapılan sigortalısının fiilen çalışmamasına karşın, aynı işverenin teşvik kapsamına giren ya da girmeyen diğer illerde faaliyet gösteren işyerlerinde çalıştırdığının tespiti ve bahse konu işverenin Kurumumuza yapmış olduğu bildirimlerde her bir ay için ayrı ayrı olmak üzere bu sigortalıdan başka diğer sigortalı sayısı toplamının on (10) sigortalının altında olduğunun tespiti halinde, bahse konu sigorta primi teşvikinden yersiz yararlanılmış olacağından, tespit tarihine kadar yersiz yararlanılan aylara/dönemlere ilişkin teşvik tutarı da işverenden gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

4- İŞVERENLERCE YURTDIŞINA GÖTÜRÜLEN/GÖNDERİLEN İŞÇİLER İLE ON VE ÜZERİNDE SİGORTALI ÇALIŞTIRAN İŞVERENLER İÇİN UYGULANACAK SİGORTA PRİMİ TEŞVİKİNE İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

4-1-06486/46486/56486/66486 Kanun Numarası Seçilmek Suretiyle Düzenlenmiş Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Kuruma Yasal Süresi İçinde Verilmesi

Bahse konu sigorta primi teşviklerinden yararlanılabilmesi için;

1-Yurtdışına götürülen/gönderilen işçiler için 06486 kanun numaralı,

2- On ve üzerinde sigortalı çalıştırmakla birlikte;

a) (I) sayılı liste kapsamında olan illerde faaliyet gösteren işyerleri için 46486 kanun numaralı,

b) (II) sayılı liste kapsamında olan illerde faaliyet gösteren işyerleri için 56486 kanun numaralı,

c) (III) sayılı liste kapsamında olan il ve ilçelerde faaliyet gösteren işyerleri için 66486 kanun numaralı,

aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süre içinde Kurumumuza gönderilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi geçirildikten sonra Kurumumuza gönderilmesi halinde, söz konusu sigorta primi teşviklerinden yararlanılması mümkün olamayacaktır.

1/9/2012 tarihli ve 28398 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşveren uygulama Tebliğinin “2.2- Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin Kuruma Verilmesi” başlıklı bölümünde, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanları çalıştıran özel nitelikteki işyeri işverenlerinin cari aya ilişkin olarak düzenleyecekleri asıl, ek veya iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerini, en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 23’ünde e-Sigorta kanalıyla Kuruma göndermek zorunda olduğu, belgenin gönderilmesi gereken sürenin son gününün resmi tatile rastlaması halinde, aylık prim ve hizmet belgesinin, son günü izleyen ilk iş günü Kuruma, e-Sigorta kanalıyla gönderileceği öngörülmüş bulunmaktadır.

Buna göre, özel nitelikteki işyeri işverenlerince cari aya ilişkin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgelerinin en geç belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 23’üne kadar (dahil) Kuruma verilmesi gerekmektedir.

Yine, bazı özel nitelikteki işyerlerinde, resmi nitelikteki işyerlerinde olduğu gibi ayın 15’i ile takip eden ayın 14’ü arasında ücret alan sigortalılar çalıştırıldığından, bu nitelikteki özel sektör işyeri işverenlerinin aylık prim ve hizmet belgelerini en geç belgenin ilişkin olduğu dönemi izleyen takvim ayının 7’sinde Kuruma vermeleri gerekmekte, bu işyerlerinin yukarıda belirtilen süre içerisinde aylık prim ve hizmet belgesini Kuruma vermemesi halinde, söz konusu sigorta primi teşviklerinden yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.

4-2- Tahakkuk Eden Sigorta Primlerinin Yasal Süresi İçinde Ödenmesi

Sigorta primi teşvikinden yararlanmak amacıyla 06486/46486/56486/66486 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgesi seçilmek suretiyle Kuruma yasal süresi içinde gönderilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk eden sigorta primlerinin işveren hissesinin Hazinece karşılanabilmesi için, aynı aya/döneme ilişkin olmak üzere, gerek 06486/46486/56486/66486 sayılı kanun numaralı, gerek diğer teşvik kanunları, gerekse kanun numarası seçilmeksizin Kuruma yasal süresi içinde verilmiş aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk etmiş sigorta primlerinin, işveren hissesinin Hazinece karşılanmayan kısmı ile sigortalı hissesinin tamamının yasal süresi içinde ödenmesi gerekmektedir.

Sigorta primlerinin, Hazinece karşılanmayan işveren hissesine isabet eden kısmı ile sigortalı hissesinin yasal süresi içinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, (söz konusu tutar gecikme cezası ve gecikme zammı ile sonradan ödense dahi) ilgili ay için bahse konu sigorta primi teşviklerinden yararlanılamayacağından, tahakkuk eden sigorta primlerinin tamamı (Hazine hissesi de dahil), gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenlerden tahsil edilecektir.

4-3-Çalıştırdığı Kişileri Sigortalı Olarak Bildirmediği veya Bildirilen Sigortalıları Fiilen Çalıştırmadığı Tespit Edilen İşverenlerle İlgili Yapılacak İşlemler

6486 sayılı Kanununun 5 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesine eklenen hükümler uyarınca, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalıları

fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işverenler, anılan maddede öngörülen sigorta primi teşviklerinden bir yıl süreyle yasaklı hale getirilmiştir.

Yapılan düzenleme uyarınca, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedığı veya bildirilen sigortalıları fiilen çalıştırmadığı,

-Kurum denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan denetimler sonucu anlaşılan işyerlerinden dolayı, tutanak tarihini izleyen,

-Mahkeme ilamından anlaşılan işyerlerinden dolayı, mahkemenin kesinleşme tarihini izleyen,

-Resmi kurum ve kuruluşlardan alınan yazılardan anlaşılan işyerlerinden dolayı, söz konusu yazıların Kuruma intikal tarihini izleyen,

ay başından itibaren, gerek işverenlerce yurtdışına götürülen/gönderilen işçilerden dolayı, gerekse on (10) ve üzerinde çalıştırılan sigortalılardan dolayı 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde öngörülen sigorta primi teşviklerinden bir yıl süreyle yararlanılması mümkün olamayacaktır.

Dolayısıyla bu nitelikteki işyerleri ile ilgili olarak, ilgili sosyal güvenlik il/merkez müdürlüğünce işveren sistemi ana menüden 9-1-3-10 nolu seçenekler işaretlenmek suretiyle erişilen "PRİM İNDİRİMİNDEN BİR YIL SÜREYLE YARARLANAMAYACAK İŞY. GİRİŞ" ekranı vasıtasıyla gerekli tanımlama yapılarak, aylık prim ve hizmet belgelerinin bir yıl süreyle 06486/46486/56486/66486 kanun numarası seçilmek suretiyle gönderilmesi engellenecektir.

Bahse konu düzenlemenin 1/1/2013 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olması nedeniyle, söz konusu işlem 1/1/2013 ve sonraki sürelerle ilişkin tespitler dolayısıyla yapılabileceğinden, gerek çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedığı, gerekse bildirilen sigortalıları fiilen çalıştırmadığı tespit edilen tarihlerin 31/12/2012 ve önceki tarihlere ilişkin olması halinde, yurtdışına götürülen/gönderilen işçiler ile on (10) ve üzerinde sigortalı çalıştıran işverenler için uygulanacak sigorta primi teşviki için herhangi bir yasaklama işlemi yapılmayacaktır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yapılan değişiklik uyarınca, Kanun hükmünün yürürlüğe girdiği 1/1/2013 tarihinden itibaren, Kuruma bildirmiş olduğu sigortalıları fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işverenler de malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primlerinde beş (5) puanlık prim indiriminden bir yıl süreyle yasaklı hale getirilmiştir.

4-4- Diğer Hususlar

5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen, genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklar, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi ile ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşviki kapsamına girmemektedir.

Dolayısıyla, resmi nitelikteki işyerleri için bahse konu sigorta primi teşviklerinden yararlanılması mümkün bulunmadığından, mahiyet kodu (1) ve (3) olarak tescil edilen işyerleri ile resmi nitelikte olduğu halde mahiyet kodu (2) ve (4) olarak tescil edilen işyeri işverenleri sözkonusu prim indirimlerinden yararlanamayacaklardır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki alım ve yapım işleri, 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işleri ile uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerlerinde çalıştırılan

sigortalılardan dolayı, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanılamayacaktır.

5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde öngörülen sigorta primi teşvikinden ise, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki alım ve yapım işleri, 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerlerinde çalıştırılan sigortalılardan dolayı yararlanılamayacak olup, uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerlerinde çalıştırılan sigortalılardan dolayı yararlanılabilecektir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunun Ek 2 nci maddesinde öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanmakta olan işverenler, bu teşvikten yararlandıkları süreler içerisinde 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi ile ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanamayacaklardır.

Ancak, 5510 sayılı Kanunun Ek 2 nci maddesinde öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanmakta olan işverenin, sigorta primi teşvikinden yararlanma süresinin,

- Bakanlar Kurulu Kararı (I) sayılı liste kapsamındaki illerde faaliyet gösteren işyerleri için 31/12/2016 tarihinden önce sona ermesi halinde, 31/12/2016 tarihine kadar,

- Bakanlar Kurulu Kararı (II) sayılı liste kapsamındaki illerde faaliyet gösteren işyerleri için 31/12/2017 tarihinden önce sona ermesi halinde, 31/12/2017 tarihine kadar,

- Bakanlar Kurulu Kararı (III) sayılı liste kapsamındaki il ve ilçelerde faaliyet gösteren işyerleri için 31/12/2018 tarihinden önce sona ermesi halinde, 31/12/2018 tarihine kadar,

bu Genelgede belirtilen diğer şartların da sağlanması kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sigorta primi teşvikinden yararlanmaları mümkün bulunmaktadır.

06486/46486/56486/66486 kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk eden işsizlik sigortası primleri hakkında, işveren hissesi sigorta prim teşviki uygulanmayacaktır.

Hazinece karşılanan sigorta primleri, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacaktır.

Bahse konu sigorta primi teşviklerinden yersiz olarak faydalanıldığıının tespiti hâlinde, yararlanılan teşvik tutarı işverenden gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Yadigar GÖKALP İLHAN
Kurum Başkanı

DAĞITIM:

Gereği:

- Merkez ve taşra teşkilatı

Bilgi:

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı